

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

EDITORIAL

Les Corts del 76

El camí de l'honor

per MARCELI DOMINGO

Els pobles que han vista esborrada la seva personalitat per causa d'una ininterrompuda adversitat històrica, cauen fàcilment en el més gran pessimisme. Quan al llarg dels segles hom ha vist frustrar-se totes les esperances de redempció, és explicable que una mena de defallença espiritual s'ensenyoreixi fins de les voluntats més fermes.

En aquestes circumstàncies, quan es tracta d'emprendre una actuació decidida, no és estrany que siguin molts els que es preguntin: Si sempre hem perdut ¿com és possible que guanyem ara?

I és que tot un seguit de desfetes pocs poden resistir-les amb coratge.

Precisament aquesta difícil virtut de saber fer front al destí advers, és la que nosaltres voldríem enfortir en els nostres companys.

De moment és secundària la qüestió de fins a on es pot arribar en el camí del progrés polític i social; quan hom no té res, es pot accontentar amb un mínim raonable, a base d'anar-lo eixamplant amb el temps progressivament i gradualment fins arribar a on siguin els que vagin més endavant.

El ver liberalisme, presa aquesta paraula en tota sa puresa, vol dir això: cercar continuament una realitat política més justa que la present, qualsevulla que sigui la perfecció d'aquesta.

Sempre és possible d'anar més endavant en el camí de la perfecció humana, i cal anar-hi sempre sense vacil·lacions.

Hi ha pobles als quals, sortosament per ells, és possible de recórrer la via del progrés sense grans trasbalsos; n'hi ha d'altres, però, en els quals certes influències malèfiques no poden esbandir-se sense una acció violenta.

Això explica i justifica l'actitud de Camil Desmoulins, dret damunt d'un banc del Palais Royal, tot ell vibració heroica, llançant el crit suprem, inicial de la Revolució francesa.

Aquest és el camí de l'honor quan tots els altres són barrats.

Desmoulins no sabia potser, concretament, el què calia fer després; segurament no podia preveure, amb justesa, el què hom faria, però ell en tenia prou sabent que complia el seu deure, i l'acomplí.

Per això, en parlar del camí de l'honor, cal que recordem l'alta exemplaritat del gest d'aquell gentil cavaller que fou Camil Desmoulins.

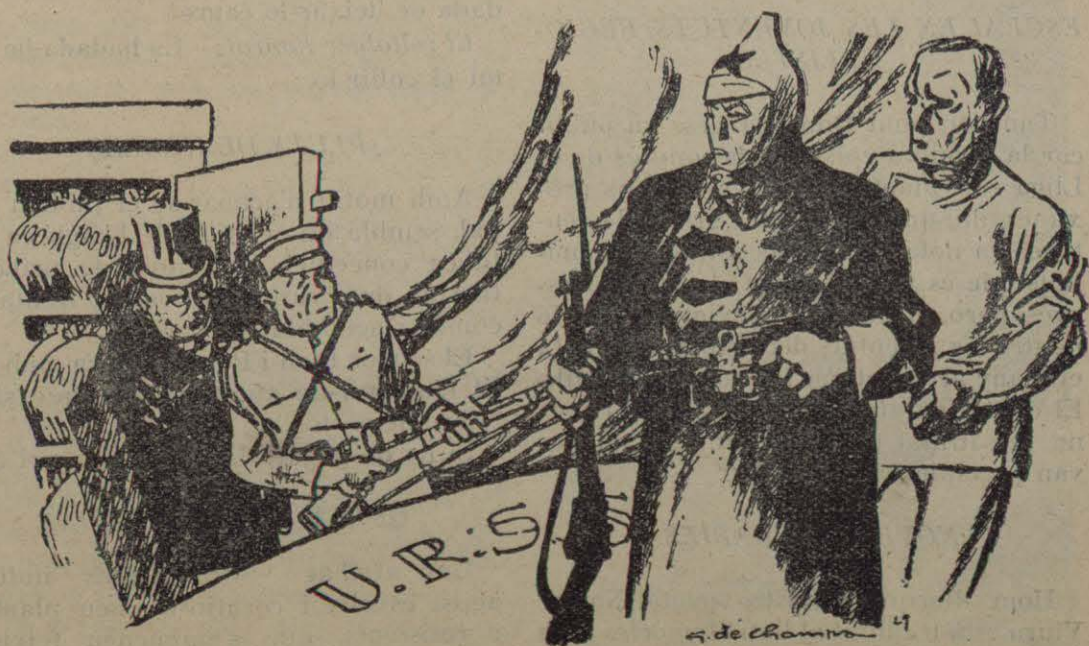
Les Corts que iniciaren llurs sessions el dia 15 de Febrer de 1876 foren unes Corts històriques. Les presidí Posada Herrera. Al cap del govern hi havia Cànovas del Castillo. Als escons hi seien homes de relleu tan destacat com Castelar, Silvela, López de Ayala, Núñez de Arce, Sagasta, Comte de Toreno, Victor Balaguer, Villaverde, Pidal... Hi mancaven, entre altres figures eminentes, Pi i Margall i Salmeron. Foren aquestes corts les que legalitzaren el cop d'Estat de Sagunto, discutint i aprovant la darrera Constitució espanyola.

Era Ministre de la Governació Romero Robledo. ¿Cal dir com es desenrotllaren les eleccions dient qui fou el ministre que les féu? Aquest constituí el primer error i la primera responsabilitat històrica de Cànovas del Castillo. Si el propòsit era enfortir el crèdit de les Corts, el deure estava en purificar i ennobrir el seu origen; si hom desitjava que carlins i republicans actuessin en la vida pública, acceptant les institucions restaurades, el deure estava en garantir en aquesta vida pública la legalitat. "Si hi ha alguna classe social que necessiti la legalitat com a únic refugi és la classe que jo represento en aquests bancs, és la classe del poble; per consegüent, jo que a fer venir la democràcia a la vida pública, he de consagrar-ne una altra a fer

venir la democràcia a l'ordre i a la legalitat." Aquestes paraules foren dites per Castelar. Les dirigí a Cànovas en el primer discurs que Castelar pronuncià en aquelles Corts. Era abans de constituir-se el Congrés i amb motiu de l'acta d'un districte de Barcelona: "Cal no amidar una elecció a Barcelona amb no anidar una elecció a Barcelona amb la mateixa rasant amb què s'amiden en els dictrictes rurals, ni tan sols amb la mateixa amb què s'amiden les eleccions de molts pobles importants de la Península" — raonava Castelar—. "Ciutat veritablement excepcional i extraordinària, soberga pel seu caràcter, gran per la seva història, encara addicta a les antigues institucions que tres segles no han pogut ecclipsar del seu sol..." Les eleccions de Barcelona es portaren sense fre per part de les autoritats. En el quart districte fou empresonat abans de les eleccions el president del Comitè Democràtic senyor Villamil: empresonats dos candidats per secretaris de mesa, empresonats els repartidors de paperetes; empresonat Santpere i Miquel, ex-diputat de gran significació; empresonat Martí i Tarax, ex-diputat també; empresonades, en definitiva, més de 150 persones... Què devia passar en els dictrictes apar-

(Acaba a la pàg. 6.)

EL CONFLICTE RUSSO — XINES

L'etern enemic.